

**Francisci Monacelli Eugubini J. U. D. Protonotarii
Apostolici, olim Ecclesiæ Venusinæ, ac deinde Æsinatis
Vicarii Generalis, &c. Formularium Legale Practicum Fori
Ecclesiastici**

In Quo Formulæ Expeditionum usufrequentium de his, quæ pertinent ad
Officium Judicis nobile, continentur ; Opus Episcopis, Vicariis Generalibus,
Aliisque Iurisdictionem quasi Episcopalem exercentibus: necnon
Confessariis, Parochis, Cancellariis, cæterisque in dicto Foro versantibus,
apprimè utile ...

Monacellus, Franciscus

Venetiis, 1706

Litteræ Sac. Congregat. Immunitatis super damnis datis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62406](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62406)

Litteræ Sac. Congreg. Immunitatis pro Statu Ecclesiastico super damnis datis, Ordinariis locorum transmissæ.

SUMMARIUM.

1. *Causa damnorum datorum ab animalibus Ecclesiasticorum quomodo sint co-*

gnoscenda, ostenditur Decreto Sac. Congreg. Immunitatis.

2. *Pœna damnorum datorum non exigitur ab Ecclesiasticis, si damnum detur casualiter, & non culposè, sed datur extimatio noxæ.*

LA Santità di N. S. non intende, cheli Ministri e Lavoratori di persone Ecclesiastiche siano convenuti altrove, che nel Tribunale Ecclesiastico per le pene de' danni dati, nè che intorno à dette pene li medesimi soggiacciano à Statuto Laicale, mà perche la san. mem. di Clemente VIII. concede gl' emolumenti di tali pene alle Comunità dello Stato Ecclesiastico per una certa risposta annua, che le medesime fanno alla Reverenda Camera, affinche resti provisto all' indennità loro, hà S. B. comandato, che V. S. per Editto publico dichiari le pene, nelle quali devono incorrere i Ministri, e Lavoratori di persone Ecclesiastiche per li danni, che fanno *con gli Animalia de' medesimi Ecclesiastici*, e venendo il caso del danno dato, proceda sommariamente alle pene comminate per Editto, applicandole sempre à beneficio di cotesa Comunità, ò suoi Affittuari, e regolandosi al solito intorno alla quantità della pena, in modo che la Comunità non riceva alcun pregiudizio. Così efeguisca, e Dio la prosperi. Roma 6. Luglio 1680.

Affettionatis. di V. S.

A. Card. Cybo.

A. Altovito Segretario.

ADNOTATIONES.

1. **C**ONGLI ANIMALI DE' MEDESIMI ECCLESIATICI. Si enim Animalia essent propria Colonorum, cognitio spectaret ad Judicem Laicum, ut Urbano Octavo approbante resolutum fuit à Sac. Congregat. Immunitatis 6. Decembris 1627. in Terracinen: cujus Decreti tenor talis est -- Quoad causas damnorum datorum per Clericos, & Ecclesiasticos, sive per eorum Animalia, necnon per familiares Ministros, & Colonos Episcoporum, & Mensæ Episcopalis, etiam Laicos, seu eorum Animalia in bonis quibuscumque tam Ecclesiarum, & personarum Ecclesiasticarum, quam etiam Laicorum, spectare ad Curiam Epi-

scopalem privativè. Si verò Laici, eorumve Ministri, & Animalia damnificent bona Ecclesiarum, & personarum Ecclesiasticarum, Curiam Episcopalem procedere posse, tanquam in causis mixti fori. At quando Coloni, & Ministri Ecclesiarum, Clericorum, & Ecclesiasticorum cum Animalibus propriis, bona Laicorum damnificent, cognitionem tam quoad bona, quam quoad personas Laicorum, & eorum Animalia, spectare ad Judicem Laicum privativè. Sed si cum Animalibus Ecclesiasticorum, vel Ecclesiarum, quoad personas spectare ad Laicum; quo verò ad Animalia, spectare ad Curiam Ecclesiasticam, nisi ex consuetudine quid ultra Ecclesiastici competat. Lib. 1. Pauluc. fol. 71.

2. INTORNO ALLA QUANTITÀ DELLA PENA.

Gg 2. Pœ-

Pœna non est exigenda ab Ecclesiasticis, | matio noxæ, ead. Sacr. Congr. Immunitatis
 feu illorum Colonis, quando damna dētur | in Anagnina 4. Decemb. & in Firmava 9.
 casualiter, & non culposè; sed tantum exti- | Octob. 1629. l. 2. Decr. Paul. fol. 8. & 15. terg.

Innocentii X I. Constitutio

Super Statutariis Successionibus.

INNOCENTIUS EPISCOPUS &c.

Pastoralis officii debitum, quo universis præsertim verò populis nostræ curæ, & sollicitudini, etiam in temporalibus creditis tenemur, exigit, ut ea provideri, statui, ordinari, & declarari debeant, per quæ illorum commodis, utilitati, quieti, & tranquillitati consultum sit, litiumque dispendia, & incommoda quantum fieri potest tollantur, & cessent. Cum itaque in nostra Urbe, penèque in omnibus aliis Civitatibus, Oppidis, & locis nostris, & S. R. E. status, & ditionis temporalis Italiæ, ordinata sint, atque vigeant Statuta, seu Decreta aliève Leges, & Ordinationes, Apostolica expressa, vel tacita, sive à jure præsumpta confirmatione, & approbatione munita, per quæ, ut agnationum, & familiarum nobilitas, & decor, mediantibus bonis, & divitiis conserventur, intestatæ successiones agnatis masculis, exclusis feminis, aliisque per eas cognatis intra certos respectivè gradus deferuntur. Compertum verò sit, quod nonnullæ Doctorum, & Tribunalium interpretationes, ac limitationes, vel restrictiones præmissum finem à populis, juxta eorum ac regionis antiquos, & continuatos mores impediunt, præfatasque leges, ac provisiones penè inanes reddunt, sive frequentes producunt lites, perturbationes, incommoda, & dispendia, adeo ut quandoque expediat potius non deferri, nec aperiri successio- nis beneficium, quod ita in maleficium, propriæque assis jacturam convertitur. Undè propterea eisdem populi præfati nostri Status Ecclesiastici tam immediati, quàm mediati Italiæ apud Nos eorum voluntatem, ac desiderium explicantes preces porrexerunt, ut desuper opportune providere dignaremur, præfatorumque Statutorum, ac legum, seu provisionum generalem, ac indefinitam observantiam, prout jacent, & disponunt, demandaremus, quibuscumque Doctorum, & Tribunalium rejectis interpretationibus, adeo ut universalis, ac uniformis in quolibet loco sit ordo succedendi ad propriorum respectivè Statutorum, & legum normam, seu præscriptum. Hinc nos præmissorum populorum, qui Nobis, & Apostolicæ Sedi etiam in temporalibus, tam immediatè, quàm mediatè crediti sunt, commodo, utilitati, quieti, & tranquillitati quantum fieri potest, consulere cupientes, eorumque votis, & supplicationibus annuere volentes; Motu proprio ex certa scientia, & de Apostolicæ potestatis plenitudine, omnium, & singulorum Statutorum, Decretorum, & Legum, Constitutionum, & provisionum hujusmodi in dicta nostra Urbe, & universo nostro, & Sedis Apostolicæ Statu Ecclesiastico immediato, & mediato existentium, tenores præ expressis habentes, perindè, ac si de illis expressa, specialis, & individua mentio facta esset; hac nostra perpetuò valitura Constitutione, mandamus, decernimus, & statuimus, ut in successio- nibus imposterum, & post præsentium publicationem aperiendis, & deferendis, illa Statuta, Decreta, Leges, Constitutiones, & Ordinationes, quæ in præfatis nostri.